

Husmoderlejrene på Nordfyn

Sidst i 1920'erne var der på Nordfyn en sekretær for KFUK med bopæl i Bogense, en præstedatter fra Fjeldsted-Harndrup, Anna Sophie Prætorius, og senere blev hendes virkefelt udvidet til at omfatte større dele af Fyn, og hun fik nu bopæl i Odense, ligesom hun også virkede for KFUM.

Det var i denne periode, at KFUM og KFUK begyndte at arrangere lejre for ungdommen, der var sommerlejre for KFUK på Kragelund Møllegård, som senere blev flyttet til Tørresø.

Der var vinterlejre for KFUM på Harndrup Møllegård, senere blev der arrangeret mandслеjre. Og nu mente frk. Prætorius, at det ville være rigtigt også at arrangere lejr for husmødre, og hun fik en aftale med gårdejer Brandt og frue på Svenstrup Hyldegård ved Middelfart, og det blev så den første husmoderlejr afholdt i 1936. Der blev kun denne ene husmoderlejr på Hyldegård.

Derefter fik frk. Prætorius forbindelse med pastor Gamborg-Andersen og frue i Norup Præstegård ved Otterup, og de tilbød at åbne præstegården for en husmoderlejr. Den første husmoderlejr i Norup Præstegård var fra første til fjerde juni 1937, tirsdag til fredag. Prisen for alle dagene var kun 8 kr. Jeg var deltager i denne lejr og husker forskellige ting. Fru Gamborg-Andersen satte et stort arbejde i gang, der blev lånt spiralsenge rundt i sognet, som blev sat op på loftet, hvor vi var en stor flok der sov, der var servantestel, som alle skulle vaskes i, og vandet til det skulle bæres både op og ned, ret primitivt, når vi tænker på den luksus, vi omgiver os

med i dag. Jeg tænker også på, hvad der ville ske, hvis der blev ildløs f.eks. ved lynnedslag. Fru Gamborg-Andersen sørgede også for, at der var stofdug på bordene ved alle måltider, dels hendes egne, og dels lånt rundt om i sognet.

Præsteparret havde mistet deres førstefødte, en pige, men nu stod der en barnevogn med en ny lille pige, der havde lige været barnedåb for et par søndage siden, ellers er det ikke meget, jeg husker fra lejren, kun at jeg som den yngste deltager, sammen med Henriette Scharfe fra Tommerup, skulle være flaggast, Henriette var søster til missionær Scharfe, der var missionær i Maderup.

Jeg fik i 50-året for den første husmoderlejr lov til at låne de materialer, som fru Gamborg-Andersen havde. Fru Gamborg-Andersen var nu enke og bosat i Bramdrupdam. Der er ikke materialer fra mere end tre lejre i Norup Præstegård, derfor mener jeg, at lejrene blev droppet, da landet jo i 1940 blev besat af tyskerne, og som følge deraf ville en lejr vel være vanskelig at gennemføre.

Da vi igen blev et frit land, var pastor Gamborg-Andersens rejst fra Norup til et embede i Jylland.

I slutningen af krigen, måske rettere i midten af krigen blev et traktørsted, beliggende helt ud til vandet ved Skåstrup, købt af KFUK og KFUM i Odense Amt Det blev hurtigt sat nødtørftigt i stand, i hvert fald hvis vi sammenligner med standarden i dag, men der blev der holdt lejre for ungdommen, og ret hurtigt blev der også holdt husmoderlejre. Frk. Prætorius' afløser frk. Frida Nyborg Kristensen, senere gift med gdr. Jens Jørgen Pedersen i Askeby,

blev nu primus motor i arrangementet, men de første gange var frk. Prætorius også med som medleder, det var lidt svært at finde ud af lederskabet.

Der har i alle årene været et udvalg, som stod bag lejrene og som sørgede for alt det materielle. Der har været forskellige ledere gennem de mange år, jeg vil prøve at finde frem til de fleste, og som nævnt var det i nogle år Frida Nyborg Pedersen, og da hun meldte fra (døde) havde man i nogle år forskellige ledere, bl.a. missionær Scharfes, der nu var i Svendborg, ligesom der var en KFUK sekretær i Odense, Grethe Kristensen, men i hvert fald ved jeg, at det i 1959 var pens. lærerinde Ellen Lindhardt i Bogense, der ledede lejrene.

Af programmet for husmoderlejren i 1968 fremgår det, at det nu var Marry Andersen, Odense, landssekretær for Kirkens Korshær, der ledede lejrene, og hun var vores leder indtil 1979.

Også ifølge programmerne var Inge Gregersen fra Nr. Aaby leder af lejrene 1979-1983, men måtte sige fra, da hun ikke kunne frigøres fra sit job.

1984 fik vi så kontakt med Marie Lauersen, Lunderskov, og siden har hun ledet husmoderlejrene på Skåstrup Strand.

Det er skrevet efter hukommelsen dels efter mine gemte programmer.

Fru Johanne Justesen. Fortalt i brev til Helga Egdal 1998

Digitaliseret til Nordfynsk.dk af Margit Egdal 2021

Den første husmoderlejr i Svenstrup Hyldegård 1936. Kauslunde-Gamborg lokalhistoriske Arkiv.

Husmoderlejren i Norup Præstegård 1937

Husmoderlejren 1937 i Norup Præstegård pr. Otterup

Nr.	Navn	Gift med
1	Margrethe Nielsen	Gdr. Imanuel Nielsen
2	Johanne Justesen	O.L. Justesen, Brenderup
3	Henriette Scharfe fra Tommerup	
4	Thea Gravesen	Gdr. Jens Gravesen, Ørsted
5	Lillian Pedersen	Gdr. Thorvald Pedersen, Maderup
6	Alice Pedersen	Gdr. Jens Jørgen Pedersen, Askeby
7	Magda Thomsen	Sagfører G. Thomsen
8	Martha Jensen	Købmand Jensen i Krogsbølle
9	Kathrine Olsen	Godsejer Olsen, Kørup
10	Margrethe Frederiksen	Laurids Frederiksen, Gamby
11	Oda Pedersen	Sofus Pedersen, Labøldam
19	Anny Rasmussen	Manufakturhandler Emanuel Rasmussen, Bredgade i Otterup
20	Olga Ipsen	Verner Ipsen, Hasmarkmosen
21	Signe Jensen	Jens Jensen, Gyngstrup Mark
22	Kirsten Larsen (mor til nr. 51)	Lars Jørgen Larsen, Nørreby
24	Herluf Hansen, blev lærer i Høed pr. Flemløse, bror til fru Gamborg.	
25	Helene Sørensen	Alfred Sørensen, Hårslev
26	Kristine Jørgensen	Jørgensen, Ågårde
30	Anna Josefsen	Vognmand Josefsen, Lunde
32	Mette Marie Nielsen	Gdr. Nielsen, Dreslette
34	Astrid Madsen	Gdr. Aksel Madsen
35	Marie Larsen	Lars Jørgen Larsen, Ørritslev ved Søndersø
45	Petra Madsen ?	Gdr. Madsen, Ungersbjerg, Dreslette.
48	Anna Larsen	Cykelhandler Thorkild Larsen, Krogsbølle
51	Helga Jørgensen	Gdr. sognefoged Simon Jørgensen, Degnegyden, Eg...
52	Johanne Hansen	Gdr. Christian Hansen, Harndrup Møllegård
53	Kredssekretær, frk. Anna Sophie Prætorius	
54	Orla Lethan, pastor i Nr. Nærå	
55	Gamborg-Andersen, pastor i Norup	
56	Fru Gamborg-Andersen	Præstefrue i Norup, gift med nr. 56
60	?	Stenhugger, Klintebjerg
63	Ella Larsen ?	Aksel Larsen, Grindløse
64	Anna Egdal	Gdr. Rasmus Egdal, Roerslev

I indbydelsen til den 4-dages "Husmoderlejr for Odense Amt" 1937 skrev kredssekretær Anna Sophie Prætorius: "Med stor velvilje og gæstfrihed er vi indbudt til at holde denne husmoderlejr i Norup Præstegård, idet vi med tak mindes lejren på Hyldegaard, glæder vi os til denne. Tak for trofast forbøn for denne sag. Vel Mødt!"

Prisen for alle fire dage var 8 kr., som man betalte ved ankomsten. Deltagerne medbragte selv madras, sengetøj, håndklæder, Bibel, salmebog, Indre Missions sangbog, notesbog og blyant.

Programmet for de to første dage:

Tirsdag 1. juni 1937	
Kl. 9	Kaffebord
Kl. 10	Gudstjeneste i Norup Kirke. Stiftsprovst Fog-Petersen, Odense, og sognepræst Gamborg-Andersen
Kl. 12	Middag
Kl. 14.30	Kaffe
Kl. 15	Samtaleemne "Søge-finde". Sekretæren indleder.
Kl. 18	Aftensbord
Kl. 20	Pastor Jensen, Hjadstrup "Småt og stort i evighedens lys". Samtale. Kaffe
Onsdag 2. juni 1937	
Kl. 8	Morgenbord. Morgenandagt ved pastor Gamborg-Andersen
Kl. 10	Bibeltime. Emne "Nåde" Eph. 2,8. Pastor Lethan, Nr. Næra.
Kl. 12	Middag
Kl. 14.30	Kaffe
Kl. 15	Samtaleemne "Bundet – frigjort". Fru stiftsprovst Fog-Petersen.
Kl. 18	Aftensbord
Kl. 20	Pastor Boyen-Rasmussen, Hejnsvig "Den grund, hvorpå jeg bygger". Kaffe. Adgang for alle.

Husmoderlejren i Norup 1938 eller 1939.
Se navne på deltagerne på Arkiv.dk, Otterup Lokalhistoriske Arkiv.

For deltagerne blev husmoderlejerne et kært minde. Også for Anna Egdal. Hun var med på alle lejrene i Norup Præstegård, og billedet fra præstegården hang indrammet i hjemmet. Portrættet af Anna er et udsnit af et af billederne, der blev taget.

Margit Egdal, barnebarn af Anna Egdal. Maj 2021.